

มุมมองและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัย และผู้ประกอบการสถานบันเทิงในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อกลยุทธ์การกำหนดผู้ขับขี่ที่ไม่ดื่มโดยมีค่าตอบแทน (Paid designated driver) และการดำเนินการในรูปแบบของแอปพลิเคชัน

“เพื่อนดื่มเราขับ”

“ สัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษามหาวิทยาลัย 45 ราย และผู้ประกอบการสถานบันเทิง 5 ราย ในจังหวัดเชียงใหม่ ”

นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ เป็น ชาย 22 คน หญิง 22 คน และ หญิงข้ามเพศ 1 คน อายุตั้งแต่ 20 ถึง 26 ปี แบ่งตามการดื่มแอลกอฮอล์ใน 1 ปีที่ผ่านมา ได้เป็น กลุ่มดื่ม 28 คน และกลุ่มไม่ดื่มเลยหรือดื่มน้อย 17 คน

ผู้ประกอบการสถานบันเทิง 5 แห่ง เป็นชาย 4 คน หญิง 1 คน อายุตั้งแต่ 27 ถึง 44 ปี ระยะเวลาทำงานในวงการสถานบันเทิงตั้งแต่ 4 ปี ถึง 22 ปี

บริบทและวัฒนธรรมในการดื่มเที่ยวของนักศึกษาทั้ง 3 มหาวิทยาลัย

- โอกาสและเพื่อนร่วมดื่มของนักศึกษา ได้แก่ ดื่มกับเพื่อนมหาวิทยาลัยในคืนวันศุกร์ เสาร์ และวันธรรมดาที่ไม่มีเรียนในเช้าวันถัดไปกับเพื่อนมหาวิทยาลัย และดื่มเพื่อฉลองโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด ฉลองสอบเสร็จ ส่วนช่วงเทศกาลหยุดยาวจะดื่มกับครอบครัวหรือเพื่อนสมัยมัธยม
- นักศึกษากลุ่มดื่มมากกว่าครั้งหนึ่งไปเที่ยวสถานบันเทิงและดื่มเป็นประจำ (ดื่มมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์)
- ปริมาณการดื่มต่อคนเริ่มตั้งแต่ 1.2 ดื่มมาตรฐานต่อครั้ง จนถึงระดับที่เรียกได้ว่า “ดื่มหัวราน้ำ” (5 ดื่มมาตรฐานขึ้นไปในชาย หรือ 4 ดื่มมาตรฐานขึ้นไปในหญิง ในช่วงสั้นๆประมาณ 2 ชั่วโมง)
- นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีร้านประจำที่มักจะไปดื่มกันบ่อย ๆ นักศึกษาทั้ง 3 มหาวิทยาลัย นิยมไปใช้บริการสถานบันเทิงที่มีสโตร์คล้ายคลึงกัน

การเดินทางไปกลับ สถานบันเทิง

นักศึกษามักจะเดินทางโดยใช้ยานพาหนะส่วนตัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรถมอเตอร์ไซค์ โดยอาจจะไปคนเดียวหรือนัดไปพร้อมกันเป็นกลุ่ม ผู้ที่จะขับขี่กลับมักจะดื่มอย่างระมัดระวังเพื่อให้ตนเองสามารถขับขี่กลับได้ แต่หากทุกคนในกลุ่มดื่มหนักกันจริงๆ จะใช้วิธีทิ้งช่วงการดื่มโดยการดื่มน้ำเปล่า และทำการตั้งสติสักพักก่อนจึงค่อยขับรถกลับ หรือบางครั้งจำเป็นต้องจอดรถไว้ที่สถานบันเทิง และเรียกรถมารับผ่านแอปพลิเคชัน

นักศึกษาหญิงและหญิงข้ามเพศนิยมเดินทางกันเป็นกลุ่มและเรียกรถมารับผ่านแอปพลิเคชันทั้งขาไปและกลับ โดยจะมีการวางแผนล่วงหน้าในการเดินทางก่อนไปดื่มมากกว่ากลุ่มนักศึกษาชาย

“ทำไมดื่มแล้วยังขับ?”

1. ไม่อยากเสียค่าบริการรถรับส่งเพราะราคาแพง
2. สถานบันเทิงอยู่ไม่ไกลจากที่พัก
3. คิดว่าตนเองยังมีสติอยู่

แนวคิดของ “เพื่อนดื่มเราขับ”

บูรณาการกลยุทธ์การกำหนดผู้ขับขี่ที่ไม่ดื่ม กับ แอปพลิเคชันให้บริการรับส่งนักศึกษาที่ดื่ม โดยผู้ขับขี่เป็นนักศึกษาด้วยกันเองที่ลงทะเบียนและผ่านการฝึกอบรมตามที่โครงการกำหนด เมื่อไรที่สำคัญ ผู้ขับขี่จะได้รับค่าบริการ เมื่อได้รับการพิสูจน์โดยการเป่าแอลกอฮอล์ในลมหายใจว่าไม่ได้ดื่มมาจริง

มุมมองของนักศึกษาต่อ “เพื่อนดื่มเราขับ”

1. ช่วยลดอุบัติเหตุจากการดื่มแล้วขับกลับกันเอง
2. การที่ผู้ขับขี่เป็นนักศึกษา ทำให้รู้สึกไว้วางใจและสบายใจมากกว่าบริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน
3. มีความแน่นอนกว่าการขอให้เพื่อนมารับ
4. การตรวจวัดแอลกอฮอล์ในตัวผู้ขับขี่ทำให้มั่นใจในการเดินทางมากขึ้น
5. การมีค่าตอบแทนให้ผู้ขับขี่อาจเป็นแรงจูงใจที่ดีให้นักศึกษาที่ต้องการหารายได้ดื่มแอลกอฮอล์ลดลงหรืองดดื่ม
6. มีโอกาสที่จะรู้จักเพื่อนในมหาวิทยาลัยหรือต่างมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น
7. หลายคนเป็นห่วงว่าอาจมีผู้ใช้บริการ “เพื่อนดื่มเราขับ” น้อย และอาจมีปัญหาด้านความปลอดภัยของผู้ขับขี่และผู้ให้บริการในโครงการ

“มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการร่วมกันทั้ง 3 มหาวิทยาลัย เนื่องจากตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน นักศึกษามีวัฒนธรรมในการดื่มที่คล้ายคลึงกัน”

มุมมองผู้ประกอบการสถานบันเทิงต่อ “เพื่อนดื่มเราขับ”

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ที่ไม่ต้องขับรถเอง และเป็นช่องทางเพิ่มรายได้พิเศษให้กับนักศึกษาที่ดื่มไม่ดื่มเพื่อขับรถพาเพื่อนนักศึกษาด้วยกันกลับถึงที่พักโดยปลอดภัย ทางร้านก็สนับสนุนว่าน่าจะมีการทดลองทำโครงการ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับทางโครงการในการดำเนินกลยุทธ์ใด ๆ ก็ตามที่ขัดแย้งต่อการทำธุรกิจของร้าน

ข้อเสนอแนะ

จากนักศึกษาและผู้ประกอบการสถานบันเทิง

- 1) ต้องมีกลยุทธ์ที่น่าสนใจในการดึงดูดให้นักศึกษาหันมาใช้บริการ “เพื่อนดื่มเราขับ” เช่น กลยุทธ์ด้านราคาที่จะทำให้ นักศึกษา รู้สึกว่า “คุ้ม” ที่จะใช้บริการแม้จะไม่จำเป็น
- 2) ต้องทำให้ทั้งนักศึกษาและผู้โดยสารและผู้ขับขี่มั่นใจในความปลอดภัย
- 3) ต้องจัดบริการที่เหมาะสมกับผู้โดยสารที่มีอาการมึนเมา
- 4) ยินดีให้ใช้พื้นที่ของสถานบริการในการตั้งจุดตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ โดยเจ้าหน้าที่ของโครงการเป็นผู้ดำเนินการตรวจ
- 5) ประเด็นที่ต้องนำไปหาข้อสรุปที่ลุล่วงต่อไป เช่น
 1. รูปแบบการนัดหมายล่วงหน้าและสามารถเลือกและตกลงกันได้ทั้งสองฝ่าย
 2. สถานที่ตั้งของศูนย์บริการและจุด checkpoint
 3. ความเพียงพอของยานพาหนะที่ให้บริการ
 4. ขอบเขตของพื้นที่ที่จะให้บริการและระยะทางที่เหมาะสม
 5. แอปพลิเคชันที่ออกแบบมาเพื่อคนเมา
 6. ค่าตอบแทนที่จูงใจให้นักศึกษาหันมาเป็นผู้ขับขี่
 7. การบริหารจัดการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ขับขี่ที่รวดเร็วและตรวจสอบได้

